



REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Krapina

KLASA: 041-01/25-03/22
URBROJ: 613-04-25-9
Krapina, 26. kolovoza 2025.

Izvješće o obavljenoj financijskoj reviziji

**Hrvatska narodna
stranka – liberalni
demokrati
za 2024.**

S A D R Ź A J

stranica

I.	MIŠLJENJE	1
II.	PODACI O STRANCI	3
	Djelokrug i unutarnje ustrojstvo	3
	Sustav unutarnjih kontrola	6
	Planiranje	6
	Financijski izvještaji	7
III.	REVIZIJA ZA 2024.	18
	Ciljevi i područja revizije	18
	Kriteriji za izražavanje mišljenja	18
	Metode i postupci revizije	19
	Nalaz za 2024.	20
	Provedba naloga i preporuka	21

I. MIŠLJENJE

Na temelju odredaba članaka 19. i 21. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 25/19), obavljena je financijska revizija Hrvatske narodne stranke – liberalni demokrati (dalje u tekstu: Stranka) za 2024.

Predmet revizije bili su godišnji financijski izvještaji, i to: Bilanca, Izvještaj o prihodima i rashodima, Bilješke uz Bilancu i Bilješke uz Izvještaj o prihodima i rashodima, Financijski plan, Program rada te Izvještaj o primljenim donacijama tijekom godine.

Osim godišnjih financijskih izvještaja, predmet revizije bila je i usklađenost poslovanja Stranke sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima koji imaju značajan utjecaj na poslovanje. Revizijom usklađenosti poslovanja obuhvaćena su sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje, prihodi, rashodi te imovina, obveze i vlastiti izvori.

Revizija je planirana i obavljena u cilju izražavanja mišljenja jesu li financijski izvještaji u svim značajnim odrednicama sastavljeni u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, a poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

O financijskim izvještajima i usklađenosti poslovanja izražena su bezuvjetna mišljenja.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim Okvirom profesionalnih načela, standarda i smjernica Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) (Narodne novine 66/23) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

A) BEZUVJETNO MIŠLJENJE O FINACIJSKIM IZVJEŠTAJIMA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, financijski izvještaji Stranke za 2024. sastavljeni su u svim značajnim odrednicama u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu te Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.

Osnova za izražavanje bezuvjetnog mišljenja o financijskim izvještajima

Mišljenje o financijskim izvještajima izraženo je u skladu s ISSAI 200 Načelima financijske revizije i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Provjerom financijskih izvještaja u odnosu na kriterije za izražavanje mišljenja nisu utvrđene značajnije nepravilnosti.

B) BEZUVJETNO MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI POSLOVANJA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, poslovanje Stranke za 2024. u svim značajnim odrednicama obavljano je u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2024. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

Osnova za izražavanje bezuvjetnog mišljenja o usklađenosti poslovanja

Mišljenje o usklađenosti poslovanja izraženo je u skladu s ISSAI 400 Načelima revizije usklađenosti i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Provjerom usklađenosti poslovanja u odnosu na kriterije za izražavanje mišljenja nisu utvrđene značajnije nepravilnosti.

Obveze Stranke

Stranka je obvezna pripremiti, sastaviti i objaviti financijske izvještaje u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, uspostaviti unutarnje kontrole u cilju sastavljanja financijskih izvještaja bez pogrešnog iskazivanja zbog prijevare ili pogreške te namjenski i svrhovito koristiti sredstva i voditi poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

Obveze Državnog ureda za reviziju

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) cilj revizije je steći razumno uvjerenje jesu li financijski izvještaji kao cjelina sastavljeni bez značajno pogrešnog iskazivanja podataka zbog prijevare ili pogreške, provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima te sastaviti izvješće o obavljenoj reviziji. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije jamstvo da će revizija obavljena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) uvijek otkriti značajno pogrešno iskazivanje kada ono postoji, jer se revizija obavlja na temelju uzorka.

Obavljanjem revizije, državni revizori procjenjuju rizike značajno pogrešnog iskazivanja podataka u financijskim izvještajima te rizike da se poslovanje ne vodi u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima. Na temelju procjene rizika određuju revizijski pristup i postupke te pribavljaju dostatne i primjerene revizijske dokaze koji osiguravaju osnovu za izražavanje mišljenja. Također, provjeravaju unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja te unutarnje kontrole koje osiguravaju usklađenost poslovanja.

Državni ured za reviziju izražava mišljenje o financijskim izvještajima i mišljenje o usklađenosti poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2024. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

II. PODACI O STRANCI

Djelokrug i unutarnje ustrojstvo

Stranka je svojstvo pravne osobe stekla u listopadu 1990., upisom u Registar političkih stranaka pod nazivom Hrvatska narodna stranka. U veljači 2005. pristupila joj je politička stranka Libra te od lipnja 2005. djeluje pod nazivom Hrvatska narodna stranka – liberalni demokrati. Sjedište Stranke je Kneza Mislava 10, Zagreb.

Djelokrug Stranke određen je Programom i Statutom, a rad i djelovanje Stranke su javni. Stranka, u skladu s ciljevima, utvrđenim Programom i Statutom, sudjeluje u oblikovanju i izražavanju političke volje građana u cilju izgradnje i unaprjeđenja demokratskog višestranačkog sustava. Zalaže se za razvitak Republike Hrvatske putem sudjelovanja u stvaranju i oblikovanju političke volje naroda, zauzimanja političkih stavova o svim bitnim pitanjima javnog života te poticanja njihova optimalnog rješavanja, sudjelovanja u izborima za predstavnička tijela građana na svim razinama u Republici Hrvatskoj, davanja smjernica svojim predstavnicima izabranim u predstavnička i izvršna tijela državne vlasti i jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, praćenja rada državnih tijela te nositelja javnih i društvenih ovlasti.

Statut je najviši normativni akt kojim se uređuje unutarnje ustrojstvo i djelovanje Stranke. Do listopada 2024. na snazi je bio Statut iz travnja 2016. U listopadu 2024. Stranka je donijela izmjene Statuta, kojima je određeno da Stranka ima tri potpredsjednika umjesto dosadašnja dva te da Predsjedništvo Stranke kao najviše izvršno-političko tijelo Stranke, između ostalog, čine predsjednik, zamjenik, tri potpredsjednika i drugi članovi koji su navedeni u Statutu.

Načelima djelovanja članova Stranke (iz 2014.) utvrđeno je etičko ponašanje članova Stranke i temeljne vrijednosti politike Stranke (sloboda, stručnost, poduzetništvo, odvažnost, dosljednost, angažiranost, pristupačnost, različitost i solidarnost te poštovanje temeljnih načela liberalizma i odgovornog javnog djelovanja). Pravila ponašanja uređena su Statutom te Pravilnikom o radu sudova časti Stranke. Načela djelovanja članova Stranke i Statut javno su objavljeni, tiskani te distribuirani svim podružnicama Stranke. Oblici povrede službene dužnosti vezane i za neetično ponašanje u Stranci 2024. nisu utvrđeni. Slučajeve neprihvatljivog ponašanja, ako bi do njih došlo, rješavaju sudovi časti Stranke.

Stranka je organizirana prema teritorijalnom načelu, a članovi Stranke mogu se unutar Stranke organizirati prema interesnoj osnovi. Teritorijalnu organizaciju Stranke čine podružnice s ograncima, županijske organizacije i regionalni savezi, koji su dužni poštovati odluke Središnjeg odbora i Predsjedništva Stranke. Podružnica je temeljna organizacijska jedinica koja nema status pravne osobe. Osniva se za područje općine ili grada, a u Gradu Zagrebu podružnice se osnivaju za područje gradske četvrti. Koncem 2024. Stranka ima 30 953 člana organizirana u 505 podružnica (od čega 126 gradskih, 362 općinske i 17 organizacija gradske četvrti Grada Zagreba). Ogranak se osniva na području jedinice mjesne samouprave ili općine u kojoj ne postoji podružnica Stranke. Županijske organizacije ustrojene su na području županija, prema administrativno-teritorijalnoj podjeli Republike Hrvatske, a čine ih podružnice i ogranci na području županije. Gradska organizacija Grada Zagreba ima status županijske organizacije.

Regionalni savezi su koordinacijsko-organizacijska tijela koja povezuju stranačke županijske organizacije prema tradicionalnim osobitostima regija. Ustrojeno je pet regionalnih saveza.

Za obavljanje poslova iz djelokruga Stranke ustrojena su sljedeća tijela: Sabor, Središnji odbor, Predsjedništvo, predsjednik, glavni tajnik te Nadzorni odbor. Mandat članova tijela je četiri godine. U Stranci također djeluju sudovi časti, Odbor za Statut, koordinacija interesnih odbora, Politička akademija i Savjet Stranke kao političko-savjetodavno tijelo.

Sabor je najviše programsko, statutarno i izborno tijelo Stranke, a može biti izborni ili izvještajno-tematski. Izborni Sabor održava se u pravilu jednom u četiri godine, a obvezno nakon izbora zastupnika u Hrvatski sabor (Izborni Sabor održan je 26. listopada 2024.). Sabor čine predsjednik, zamjenik i tri potpredsjednika Stranke, članovi Središnjeg odbora, Predsjedništva i Nadzornog odbora, glavni tajnik Stranke, predsjednici podružnica, predsjednici županijskih organizacija, zastupnici Hrvatskog sabora i članovi Vlade Republike Hrvatske iz redova Stranke, zastupnici u Europskom parlamentu iz redova Stranke, općinski načelnici, gradonačelnici, župani i njihovi zamjenici iz redova Stranke te izabrani predstavnici podružnica. Sabor donosi Program i Statut Stranke, odluke, deklaracije i druge akte iz svoje nadležnosti, raspravlja i donosi odluku o prestanku rada Stranke ili njezinu spajanju s drugim političkim strankama, utvrđuje opću politiku, smjernice i stajališta Stranke, razmatra i ocjenjuje cjelokupno djelovanje Stranke, raspravlja i prihvaća izvješće o radu središnjih tijela Stranke te obavlja i druge poslove utvrđene Poslovnikom i Statutom.

Središnji odbor predstavlja najviše političko i programsko tijelo Stranke između dva zasjedanja Sabora, koje čine predsjednik i dva potpredsjednika Središnjeg odbora, članovi Predsjedništva, predsjednici županijskih organizacija, zastupnici u Hrvatskom saboru, članovi Vlade Republike Hrvatske, državni dužnosnici te predsjednici uprava odnosno direktori državnih poduzeća iz redova Stranke, po jedan predstavnik iz županijske organizacije na svakih 400 članova županijske organizacije, dvije predstavnice Ženske inicijative Stranke, dva predstavnika Mladih Stranke te do 15 članova Stranke koje bira Središnji odbor Stranke na prijedlog predsjednika Stranke. Središnji odbor odgovara za provođenje odluka Sabora Stranke, donosi odluke i zaključke te daje preporuke i smjernice Predsjedništvu Stranke, odlučuje o povezivanju i suradnji s drugim političkim strankama ili nepolitičkim organizacijama te učlanjenju Stranke u međunarodne organizacije, raspravlja i odlučuje o koaliciji Stranke na državnoj razini, utvrđuje kandidate za izbor zastupnika u Hrvatski sabor, kandidate za mandatara i članove Vlade Republike Hrvatske i kandidata za predsjednika Republike Hrvatske te obavlja i druge poslove predviđene Poslovnikom i Statutom.

Predsjedništvo je najviše izvršno-političko tijelo Stranke, koje čine predsjednik, zamjenik, tri potpredsjednika, počasni predsjednik Stranke, predsjednik Središnjeg odbora Stranke, predsjednik Savjeta Stranke, predsjednik Vlade Republike Hrvatske iz redova Stranke, predsjednik Kluba zastupnika Stranke u Hrvatskom saboru, glavni tajnik Stranke, predsjednici regionalnih saveza Stranke, glasnogovornik Stranke, predsjednik Mladih Stranke, predsjednica Ženske inicijative, voditelj Političke akademije te do devet članova koje bira Središnji odbor Stranke. Predsjedništvo provodi Program Stranke te odluke Sabora i Središnjeg odbora Stranke; raspravlja o potrebi izmjena Programa, Statuta i Pravilnika Stranke; koordinira rad regionalnih saveza, županijskih organizacija i podružnica; analizira, raspravlja i zauzima stajališta o aktualnim političkim pitanjima; donosi odluke o raspuštanju predsjedništva podružnice i predsjedništva županijske organizacije; osniva interesne odbore i koordinira njihov rad; provodi političke i poslovne aktivnosti Stranke; predlaže financijski plan i završni račun; predlaže Središnjem odboru visinu godišnje članarine i donošenje pravilnika; upravlja imovinom Stranke i odgovara za njezino korištenje te obavlja i druge poslove predviđene Poslovnikom i Statutom.

Predsjednik rukovodi, predstavlja i zastupa Stranku, izvršava i provodi odluke nadležnih tijela Stranke te odlučuje o tekućim poslovima vezanim za neposredno upravljanje. Za svoj rad odgovara Saboru i Središnjem odboru Stranke. Do 26. listopada 2024. vršitelj dužnosti predsjednika Stranke bio je Mirko Korotaj, a na Izbornom Saboru od 26. listopada 2024. za predsjednika Stranke izabran je Krunoslav Lukačić.

Glavni tajnik organizira i koordinira rad Stranke; odgovoran je za unaprjeđenje organizacijske stranačke strukture i unutarstranačke komunikacije; odgovara za izvršenje odluka predsjednika, Predsjedništva, Središnjeg odbora i Nadzornog odbora; organizira i koordinira poslovanje Stranke, naročito materijalno-financijsko poslovanje te obavlja i druge poslove u skladu sa Statutom i odlukama viših tijela Stranke. Za svoj rad odgovara Središnjem odboru i predsjedniku Stranke.

Nadzorni odbor ima pet članova. Nadzire zakonitost i statutarnost rada Stranke i svih stranačkih tijela te materijalno i financijsko poslovanje. Donosi pravovaljane odluke većinom glasova. U slučaju uočenih nepravilnosti, bez odgode u pisanom obliku, obavještava Predsjedništvo Stranke.

Sudovi časti osnivaju se na razini županijskih organizacija i na razini središnjice Stranke. Odluka suda časti na razini središnjice je konačna.

Odbor za Statut osniva se radi donošenja i izmjena Statuta te autentičnog tumačenja odredbi Statuta Stranke. Ima pet članova (članica), od kojih su najmanje dva člana (članice) obvezno pravničke struke. Kandidate za članove (članice) Odbora za Statut predlaže Središnji odbor Stranke na rok od četiri godine.

Interesni odbori Stranke mogu se osnovati na svim razinama teritorijalne organizacije Stranke. Djeluju u cilju aktiviranja članova (članica) i simpatizera (simpatizerki) Stranke, koji dijele iste ili slične interese (gospodarstvo, kultura, politički sustav, obrazovanje, znanost, socijalna skrb, ekologija i drugo). Stranka putem svojih interesnih odbora posebno promiče interese žena, mladih i seniora.

Politička akademija je tijelo čije je djelovanje usmjereno na dodatnu edukaciju i političko obrazovanje članova Stranke. U 2024. nije održan seminar o etičkim standardima i općim pravilima uljuđenog ponašanja.

Savjet Stranke je političko-savjetodavno tijelo koje raspravlja o političkim pitanjima, programu i strategiji djelovanja Stranke, razmatra i zaključuje o svim pitanjima i aspektima društveno-političkog života, predlaže inicijative te daje preporuke i mišljenja pomažući u radu tijelima Stranke.

Uz Statut doneseni su i drugi opći akti: Pravilnik o ustroju Središnjeg ureda (prosinac 2005.), Pravilnik o radu (siječanj 2010.), Pravilnik o radu sudova časti Stranke (travanj 2010.), Pravilnik o članstvu Stranke (travanj 2010.), Pravilnik o kandidiranju i izborima za tijela Stranke (travanj 2010.), Pravilnik o financijskom poslovanju (listopad 2022.), Pravilnik o radu i ustroju Mladih (listopad 2024.), Poslovnik o radu Središnjeg odbora (prosinac 2024.) i Poslovnik o radu Nadzornog odbora (prosinac 2024.).

Izvori financiranja su prihodi iz državnog proračuna i proračuna jedinica lokalnih i područnih (regionalnih) samouprava, članarina i članskih doprinosa, dobrovoljnih priloga (donacija) te drugih izvora.

Stranka je u 2024. imala dva zaposlenika na neodređeno vrijeme.

Sustav unutarnjih kontrola

Prema odredbama članka 3. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija (Narodne novine 121/14 i 114/22), financijsko upravljanje i kontrole su sustav unutarnjih kontrola kojim se osigurava, upravljajući rizicima, razumna sigurnost da će se u ostvarivanju ciljeva neprofitne organizacije sredstva koristiti namjenski, etično, ekonomično, djelotvorno i učinkovito.

Postupci i metode unutarnjih kontrola opisani su unutarnjim aktima, odnosno pravilnicima i odlukama. Tijekom 2024. Stranka je primjenjivala sljedeće unutarnje akte: Pravilnik o radu, Pravilnik o članstvu Stranke, Pravilnik o kandidiranju i izborima za tijela Stranke, Pravilnik o financijskom poslovanju (kojim je određeno financijsko i materijalno poslovanje), Pravilnik o ustroju Središnjeg ureda, Pravilnik o radu sudova časti (kojim se propisuje ustroj sudova časti u županijskim organizacijama i Središnjem uredu Stranke te postupak provođenja stranačke stege), Pravilnik o radu i ustroju Mladih, Poslovnik o radu Središnjeg odbora (kojim se uređuje sastav, način konstituiranja, ovlasti te način rada i odlučivanja Središnjeg odbora), Poslovnik o radu Nadzornog odbora i Načela djelovanja članova Stranke.

Uspostavljen je učinkovit sustav unutarnjih kontrola. Poslovne knjige za Stranku u cjelini i po podružnicama vodi knjigovodstveni servis.

Stranka provodi vanjsku komunikaciju održavanjem javnih skupova, tribina i okruglih stolova koji su dostupni javnosti te medijskim aktivnostima priopćavanja, davanja izjava i održavanja tiskovne konferencije, posredstvom javnih priopćenja preko društvenih mreža i mrežnih stranica te održavanjem tradicionalnih manifestacija. Nadalje, Stranka poštuje propise kojima je regulirano pravo pristupa informacijama, transparentnost i odgovornost, objavljivanje propisanih izvještaja i planova te drugih akata.

Planiranje

Godišnji program aktivnosti i Financijski plan za 2024. doneseni su u studenome, a usvojeni su u prosincu 2023. Njihove izmjene donesene su u studenome, a usvojene u prosincu 2024., na sjednicama Središnjeg odbora i Predsjedništva Stranke.

Financijskim planom ukupni prihodi planirani su u iznosu od 218.000,00 eura, rashodi u iznosu od 210.000,00 eura te višak prihoda u iznosu od 8.000,00 eura. Izmjenama Financijskog plana ukupni prihodi su planirani u iznosu od 255.100,00 eura, što je više za 37.100,00 eura ili 17,0 %, rashodi u iznosu od 226.600,00 eura, što je više za 16.600,00 eura ili 7,9 % i višak prihoda u iznosu od 28.500,00 eura, što je više za 20.500,00 eura ili 256,3 % u odnosu na Financijski plan. Planirani prihodi odnose se na prihode iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i državnog proračuna u iznosu od 140.000,00 eura, prihode od dobrovoljnih priloga (donacija) u iznosu od 50.000,00 eura, druge prihode u iznosu od 30.100,00 eura, prihode od članskih doprinosa u iznosu od 25.000,00 eura i prihode od članarina u iznosu od 10.000,00 eura. Planirani rashodi odnose se na materijalne rashode u iznosu od 139.041,58 eura (od čega na usluge promidžbe i informiranja u iznosu od 24.500,00 eura), druge rashode u iznosu od 55.958,42 eura, rashode za zaposlene u iznosu od 28.600,00 eura, financijske rashode u iznosu od 2.000,00 eura te rashode za donacije (pomoći) u iznosu od 1.000,00 eura.

Stranka je sastavila Financijski plan i izmjene Financijskog plana u skladu s propisima kojima se uređuje financijsko poslovanje i računovodstvo neprofitnih organizacija.

Financijski plan sadrži plan prihoda i rashoda, obrazloženje Financijskog plana po skupinama prihoda i rashoda te aktivnostima koje se planiraju provoditi u godini za koju se donosi Financijski plan te plan zaduživanja i otplata. Obrazloženje aktivnosti sadrži poveznicu s Godišnjim programom aktivnosti i Izmjenama Godišnjeg programa aktivnosti te potrebnim sredstvima za njihovu provedbu.

Godišnji program aktivnosti i Izmjene Godišnjeg programa aktivnosti Stranke sadrže opće odrednice i smjernice, aktivnosti organizacijskih jedinica Stranke, aktivnosti središnjih tijela Stranke i drugo. U okviru redovnog političkog djelovanja Stranka je planirala održavanje javnih skupova, tribina i okruglih stolova, medijske aktivnosti (priopćenja, izjave, reagiranja, tiskovne konferencije, društvene mreže) te redovite aktivnosti koje provode organizacijski oblici Stranke (akcije u lokalnoj zajednici, tradicionalne manifestacije, obilježavanje dana grada ili općine). Aktivnosti u 2024. usmjerene su na organizacijsko jačanje Stranke, povećanje broja članova, povećanje aktivnosti djelovanja Stranke i njezinih članova te osnaživanje organizacijskih oblika Stranke. Također, s obzirom na to da će se tijekom 2024. održati izbori za zastupnike u Hrvatski sabor, izbori za Europski parlament i izbori za predsjednika Republike Hrvatske, glavna aktivnost bit će usmjerena na jačanje percipiranosti Stranke i njezinih kandidata i istaknutih pripadnika, obilazak terena te redovitu promociju stranačkih aktivnosti i uspjeha dužnosnika Stranke na nacionalnoj i lokalnoj razini. Godišnji program aktivnosti i Izmjene Godišnjeg programa aktivnosti Stranke sadrže predviđena financijska sredstva po aktivnostima i nositeljima aktivnosti, kao i ukupna financijska sredstva potrebna za provođenje aktivnosti.

Realizaciju Financijskog plana i programskih aktivnosti Stranke za 2024. donio je predsjednik Stranke u veljači 2025. Aktivnosti su obavljene u skladu s planom i Godišnjim programom aktivnosti.

Financijski izvještaji

Stranka vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje prema odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referenduma (Narodne novine 29/19 i 98/19) te propisima o računovodstvu za neprofitne organizacije.

Za 2024. sastavljeni su sljedeći financijski izvještaji: Bilanca, Izvještaj o prihodima i rashodima, Bilješke uz Bilancu i Bilješke uz Izvještaj o prihodima i rashodima. Financijski izvještaji s propisanim prilogima (Financijski plan i Godišnji program aktivnosti za 2024., Izmjene Financijskog plana i Godišnjeg programa aktivnosti za 2024. te Izvješće o primljenim donacijama za financiranje redovne političke aktivnosti za 2024.) dostavljeni su Državnom uredu za reviziju i Državnom izbornom povjerenstvu u propisanom roku unosom u informacijski sustav za nadzor financiranja i objavljeni su na mrežnim stranicama Državnog izbornog povjerenstva. Objavljeni podaci istovjetni su podacima evidentiranim u poslovnim knjigama Stranke.

a) Izvještaj o prihodima i rashodima

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima za 2024., ukupni prihodi ostvareni su u iznosu od 275.828,13 eura, što je 53.267,19 eura ili 23,9 % više u odnosu na prethodnu godinu. Ostvareni ukupni prihodi su u odnosu na planirane veći za 20.728,13 eura ili 8,1 %.

U tablici broj 1 daju se podaci o ostvarenim prihodima.

Tablica broj 1

Ostvareni prihodi

u eurima

Redni broj	Prihodi	Ostvareno za 2023.	Ostvareno za 2024.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Prihodi iz državnog proračuna	53.411,65	62.421,80	116,9
2.	Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave	96.320,49	96.501,75	100,2
3.	Prihodi od članarina i članskih doprinosa	40.235,02	35.824,94	89,0
4.	Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija)	26.297,50	50.006,59	190,2
5.	Drugi prihodi	6.296,28	31.073,05	493,5
	Ukupni prihodi	222.560,94	275.828,13	123,9

U odnosu na prethodnu godinu, vrijednosno značajnije povećanje prihoda odnosi se na druge prihode koji su ostvareni više za 24.776,77 eura ili 393,5 % (zbog povrata neutrošenih sredstava preostalih na posebnom računu za financiranje troškova izborne promidžbe za izbor zastupnika u Hrvatski sabor) te prihode od dobrovoljnih priloga (donacija) koji su ostvareni više za 23.709,09 eura ili 90,2 % (zbog više uplaćenih dobrovoljnih priloga (donacija) fizičkih i pravnih osoba). Vrijednosno značajnije smanjenje odnosi se na prihode od članarina i članskih doprinosa koji su ostvareni manje za 4.410,08 eura ili 11,0 % s obzirom na to da je plaćanje članarine i članskog doprinosa dobrovoljno.

– Prihodi iz državnog proračuna

Prihodi iz državnog proračuna ostvareni su u iznosu od 62.421,80 eura i čine 22,6 % ukupno ostvarenih prihoda. Odnose se na prihode za redovito godišnje financiranje Stranke u skladu s odredbom članka 6., stavka 1. Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu, prema kojoj pravo na redovito godišnje financiranje iz sredstava državnog proračuna imaju političke stranke koje su prema konačnim rezultatima izbora dobile zastupničko mjesto u Hrvatskome saboru i nezavisni zastupnici. U skladu s odredbama članaka 7. i 10. navedenog Zakona, Odbor za Ustav, Poslovnik i politički sustav Hrvatskog sabora donio je u siječnju i lipnju 2024. odluke o raspoređivanju sredstava za rad političkih stranaka i nezavisnih zastupnika (Narodne novine 8/24, 74/24 i 77/24), prema kojima je Stranka za jednog zastupnika u 10. sazivu Hrvatskoga sabora ostvarila prihode u iznosu od 15.610,45 eura te za jednog zastupnika u 11. sazivu Hrvatskoga sabora u iznosu od 46.811,35 eura ili ukupno 62.421,80 eura. Sredstva su iz državnog proračuna doznačavana na središnji račun Stranke u siječnju, lipnju, srpnju i listopadu 2024.

– Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave

Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ostvareni su u iznosu od 96.501,75 eura i čine 35,0 % ukupno ostvarenih prihoda.

Sredstva za redovito godišnje financiranje Stranke primljena su od 96 jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (od čega iz županijskih proračuna u iznosu od 35.952,13 eura, općinskih proračuna u iznosu od 33.669,55 eura i iz gradskih proračuna u iznosu od 26.880,07 eura), u skladu s odredbama članaka 6. i 7. Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referenduma, prema kojima pravo na redovito godišnje financiranje iz sredstava proračuna jedinice samouprave imaju političke stranke koje su prema konačnim rezultatima izbora dobile mjesto člana u predstavničkom tijelu jedinice samouprave i nezavisni vijećnici na način da se utvrdi jednaki iznos sredstava za svakog člana u predstavničkom tijelu jedinice samouprave, tako da pojedinoj političkoj stranci koja je bila predlagatelj liste pripadaju sredstva razmjerna broju dobivenih mjesta članova u predstavničkom tijelu jedinice samouprave prema konačnim rezultatima izbora za članove predstavničkog tijela jedinice samouprave. Prema evidenciji, Stranka u predstavničkim tijelima 96 jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ima 190 vijećnika. Sredstva iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave doznavačavana su na žiroračun Stranke u različitim intervalima, jednom ili više puta tijekom godine. Potraživanja od jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za redovito godišnje financiranje Stranke su koncem 2024. evidentirana u poslovnim knjigama i iskazana u financijskim izvještajima u iznosu od 1.610,01 euro.

– Prihodi od članarina i članskih doprinosa

Prihodi od članarina i članskih doprinosa ostvareni su u iznosu od 35.824,94 eura i čine 13,0 % ukupno ostvarenih prihoda. Odnose se na članske doprinose u iznosu od 26.093,16 eura i članarine u iznosu od 9.731,78 eura. Ostvareni su na temelju odredbi Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referenduma, Statuta i Pravilnika o financijskom poslovanju Stranke.

Prema odredbama članka 4. Pravilnika o financijskom poslovanju iz listopada 2022. članarina nije obvezna. Svaki član Stranke može plaćati članarinu, čija visina ovisi o statusu člana i dužnostima koje član obnaša u Stranci. Preporučeno je da članovi Stranke koji obnašaju neku dužnost, za koju primaju plaću ili naknadu, a na koju su izabrani ili imenovani na temelju prijedloga Stranke, uz preporuku za plaćanje redovne članarine, plaćaju dodatno i doprinos iz plaće, odnosno naknade. Članarina za članove središnjih tijela Stranke, koji odlučuju plaćati članarinu, osim članova Sabora Stranke, utvrđena je u iznosu od 180,00 eura godišnje, odnosno 15,00 eura mjesečno; za učenike, redovne studente i umirovljenike čija mirovina iznosi do 400,00 eura mjesečno, članarina je utvrđena u iznosu od 12,00 eura godišnje, odnosno 1,00 euro mjesečno; za zaposlene i umirovljenike čija mirovina iznosi više od 400,00 eura mjesečno, članarina je utvrđena u iznosu od 24,00 eura godišnje, odnosno 2,00 eura mjesečno. Nezaposleni, korisnici socijalne pomoći ili su bez primanja, kao i počasni članovi, oslobođeni su plaćanja članarine. Plaćanje doprinosa iz plaće preporučeno je za predsjednika i potpredsjednike te ministre u Vladi Republike Hrvatske i zastupnike u Hrvatskom saboru u mjesečnom iznosu od 150,00 eura, za druge dužnosnike koji primaju plaću u iznosu od 5,0 % njihove neto mjesečne plaće i za dužnosnike koji primaju naknadu u iznosu od 25,0 % njihove neto naknade. Dobrovoljno plaćanje članarine i doprinosa iz plaće, odnosno naknade prednost je za sve kandidate Stranke na izborima i članove koje Stranka predlaže na različite dužnosti. Preporuka je da se član koji ne plaća članarinu ili neku drugu financijsku obvezu ne kandidira na izborima ili predlaže za bilo koju dužnost. Ako je član izabran na neku dužnost, a nije šest mjeseci platio članarinu ili neku drugu financijsku obvezu, preporuka je da ne može biti ponovno kandidiran.

Evidencija o primljenim članarinama i članskim doprinosima je vođena i izdavane su potvrde o primitku članarina i članskih doprinosa u skladu s odredbama Pravilnika o načinu vođenja evidencija, izdavanja potvrda te unosa izvješća o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu u informacijski sustav za nadzor financiranja (Narodne novine 71/19). Potraživanja od članarina i članskih doprinosa nisu evidentirana u poslovnim knjigama ni iskazana u financijskim izvještajima jer je prema Pravilniku o financijskom poslovanju Stranke, plaćanje članarine i članskog doprinosa dobrovoljno.

– Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija)

Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija) ostvareni su u iznosu od 50.006,59 eura i čine 18,1 % ukupnih prihoda, a odnose se na dobrovoljne priloge (donacije) za financiranje redovne političke aktivnosti za 2024. Dobrovoljni prilogi (donacije) ostvareni su u novcu u iznosu od 49.729,00 eura (od 29 fizičkih osoba u iznosu od 47.729,00 eura i tri pravne osobe u iznosu od 2.000,00 eura) te u proizvodima od tri fizičke osobe u iznosu od 277,59 eura. Pojedinačni dobrovoljni prilogi (donacije) primljeni od fizičkih osoba iznosili su od 105,00 eura do 3.000,00 eura, a od pravnih osoba od 500,00 eura do 1.000,00 eura. Dobrovoljni prilogi (donacije) ostvareni su na temelju odredbi članka 18. Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu, a iznosi primljenih pojedinačnih dobrovoljnih priloga (donacija) fizičkih i pravnih osoba u skladu su s propisanim iznosima. Za primljene dobrovoljne priloge (donacije) izdavane su potvrde, zaključivani su ugovori o donaciji te je vođena propisana evidencija.

– Drugi prihodi

Drugi prihodi ostvareni su u iznosu od 31.072,37 eura i čine 11,3 % ukupno ostvarenih prihoda. Odnose se na povrat neutrošenih sredstava preostalih na posebnom računu za financiranje troškova izborne promidžbe za izbor zastupnika u Hrvatski sabor (sredstva je uplatila politička stranka – nositelj zajedničke koalicijske liste: Hrvatska demokratska zajednica sukladno zaključenom sporazumu o suradnji) u iznosu od 30.076,38 eura, otpis obveza u iznosu od 500,00 eura, prihode iz prijašnjih godina u iznosu od 262,50 eura, prihode od povrata režijskih troškova u iznosu od 207,34 eura te druge nespomenute prihode u iznosu od 26,15 eura.

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima za 2024., ukupni rashodi ostvareni su u iznosu od 213.678,04 eura, što je 52.007,25 eura ili 32,2 % više u odnosu na prethodnu godinu. Ostvareni ukupni rashodi su u odnosu na planirane manji za 12.921,96 eura ili 5,7 %.

U tablici broj 2 daju se podaci o ostvarenim rashodima.

Tablica broj 2

Ostvareni rashodi

u eurima

Redni broj	Rashodi	Ostvareno za 2023.	Ostvareno za 2024.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Rashodi za zaposlene	25.077,70	28.519,20	113,7
2.	Materijalni rashodi	130.683,25	127.359,64	97,5
2.1.	Rashodi za promidžbu i informiranje	19.199,00	12.458,84	64,9
2.2.	Drugi materijalni rashodi	111.484,25	114.900,80	103,1
3.	Rashodi amortizacije	1.125,60	0,00	-
4.	Financijski rashodi	1.984,08	1.185,26	59,7
5.	Rashodi za donacije (pomoći)	1.077,50	727,59	67,5
6.	Drugi rashodi	1.722,66	55.886,35	3 244,2
	Ukupni rashodi	161.670,79	213.678,04	132,2
	Ukupni prihodi (veza Tablica broj 1)	222.560,94	275.828,13	123,9
	Višak prihoda	60.890,15	62.150,09	102,1

U odnosu na prethodnu godinu, vrijednosno značajnije su povećani drugi rashodi za 54.163,69 eura ili 3 144,2 % jer su u okviru njih u poslovnim knjigama evidentirana i u financijskim izvještajima iskazana sredstva za financiranje troškova izborne promidžbe za izbor zastupnika u Hrvatski sabor i članova u Europski parlament iz Republike Hrvatske.

– Rashodi za zaposlene

Rashodi za zaposlene ostvareni su u iznosu od 28.519,20 eura i čine 13,4 % ukupno ostvarenih rashoda. Odnose se na rashode za plaće za redovan rad u iznosu od 24.480,00 eura i doprinose na plaće u iznosu od 4.039,20 eura. Plaće su obračunane i isplaćene u skladu sa zakonima i drugim propisima koji se odnose na obračun i isplatu plaća. Utvrđene su ugovorima o radu i odlukama predsjednika Stranke.

– Rashodi za promidžbu i informiranje

Rashodi za promidžbu i informiranje ostvareni su u iznosu od 12.458,84 eura i čine 5,8 % ukupno ostvarenih rashoda. Odnose se na rashode za promidžbu i informiranje za redovno poslovanje Stranke, i to za nabavu majica s tiskom u iznosu od 5.437,50 eura, pokroviteljstvo i sudjelovanje u studijskim video emisijama uživo na e-portalu u iznosu od 3.491,27 eura, emitiranje prigodnih čestitaka u iznosu od 3.076,94 eura, promotivne aktivnosti na portalu u iznosu od 250,00 eura i druge usluge u iznosu od 203,13 eura.

– Drugi materijalni rashodi

Drugi materijalni rashodi ostvareni su u iznosu od 114.900,80 eura i čine 53,8 % ukupno ostvarenih rashoda. Odnose se na rashode za usluge u iznosu od 73.605,53 eura, druge nespomenute materijalne rashode u iznosu od 32.171,59 eura (reprezentacija u iznosu od 27.286,16 eura, članarine u iznosu od 2.400,00 eura, kotizacije i drugo u iznosu od 2.485,43 eura), rashode za materijal i energiju u iznosu od 5.763,86 eura (električna energija u iznosu od 4.002,23 eura, topla voda u iznosu od 961,40 eura i plin u iznosu od 800,23 eura) te naknade troškova zaposlenima (naknade za prijevoz za dolazak na posao i odlazak s posla) u iznosu od 3.359,82 eura.

Rashodi za usluge ostvareni u iznosu od 73.605,53 eura odnose se na intelektualne i osobne usluge u iznosu od 25.022,67 eura, zakupnine i najamnine u iznosu od 24.927,57 eura, usluge telefona, pošte i prijevoza u iznosu od 13.640,11 eura, komunalne usluge u iznosu od 5.710,02 eura, druge usluge u iznosu od 4.205,16 eura i računalne usluge u iznosu od 100,00 eura.

Vrijednosno najznačajniji rashodi za usluge odnose se na rashode za intelektualne i osobne usluge ostvarene u iznosu od 25.022,67 eura, od čega za usluge istraživanja javnog mnijenja u iznosu od 12.774,63 eura, usluge računovodstvenog servisa u iznosu od 12.099,96 eura te usluge javnog bilježnika u iznosu od 148,08 eura. Za usluge istraživanja javnog mnijenja zaključen je u ožujku 2023. ugovor o poslovnoj suradnji kojim je utvrđeno istraživanje javnog mnijenja o političkim preferencijama u Republici Hrvatskoj koje se provodi mjesečno na reprezentativnom uzorku od 1 300 ispitanika. Ugovorom je utvrđena cijena rezultata istraživanja u iznosu od 929,06 eura bez poreza na dodanu vrijednost (dalje u tekstu: PDV), odnosno 1.161,33 eura s PDV-om mjesečno. Ugovor je zaključen na rok od jedne godine s mogućnošću produženja na razdoblje od jedne godine ako ga niti jedna ugovorna strana ne otkáže u roku od tri mjeseca prije isteka ugovora. Za usluge računovodstvenog servisa zaključen je u veljači 2023. ugovor o pružanju usluge računovodstvenog servisa. Ugovorom je utvrđena mjesečna naknada u iznosu od 930,00 eura s PDV-om, a ugovor je zaključen na neodređeno vrijeme.

Nadalje, značajne su i zakupnine i najamnine ostvarene u iznosu od 24.927,57 eura, od čega za zakupnine za poslovne prostore u iznosu od 23.029,86 eura, druge najamnine i zakupnine (korištenje javnih površina) u iznosu od 818,95 eura, najam dvorane u iznosu od 654,68 eura i najamnine za opremu u iznosu od 424,08 eura. Rashodi za zakup poslovnih prostora odnose se na zakup poslovnih prostora koji koriste organizacijske jedinice. Prema tabličnom pregledu poslovnih prostora u zakupu, Stranka ima 22 poslovna prostora u zakupu. Navedeni pregled sadrži podatke o zakupodavcu, odnosno vlasniku prostora; adresi i površini poslovnog prostora; iznosu mjesečne zakupnine; datumu ugovora o zakupu i trajanju ugovora te druge podatke. Stranka ima u zakupu 15 poslovnih prostora koji su u vlasništvu jedinica lokalne samouprave te sedam poslovnih prostora koji su u vlasništvu drugih pravnih i fizičkih osoba. Stranka plaća zakupnine na temelju zaključenih ugovora. Osim navedenih poslovnih prostora, Stranka u 2024. kao i prijašnjih godina koristi poslovni prostor u Gradu Zagrebu, površine 70,42 m² bez naknade (neriješeni imovinskopravni odnosi; vlasnik prostora je Republika Hrvatska koja bi ugovorom trebala regulirati njegovo korištenje) za koji podmiruje režijske troškove.

– Financijski rashodi

Financijski rashodi ostvareni su u iznosu od 1.185,26 eura i čini 0,6 % ukupno ostvarenih rashoda, a odnose se na bankarske usluge i usluge platnog prometa.

– Rashodi za donacije (pomoći)

Rashodi za donacije (pomoći) ostvareni su u iznosu od 727,59 eura i čine 0,3 % ukupno ostvarenih rashoda. Odnose se na tekuće donacije, od čega je značajnija donacija u naravi u iznosu od 450,00 eura. Stranka je u listopadu 2024. zaključila ugovor o donaciji kojom se obvezuje primatelju donacije (fizičkoj osobi) donirati bicikl i motor u ukupnoj vrijednosti od 450,00 eura, a koje je prethodno nabavila od dobavljača u navedenoj vrijednosti (bicikl 250,00 eura, motor 200,00 eura). Financijskim planom za 2024. i njegovim izmjenama i dopunama planirane su donacije u okviru akcija u lokalnim zajednicama županijskih organizacija i podružnica.

– Drugi rashodi

Drugi rashodi ostvareni su u iznosu od 55.886,35 eura i čine 26,1 % ukupno ostvarenih rashoda. Odnose se na sredstva za financiranje troškova izborne promidžbe za izbor zastupnika u Hrvatski sabor u iznosu od 30.076,38 eura i za izbor članova u Europski parlament iz Republike Hrvatske u iznosu od 25.282,04 eura te druge nespomenute rashode (troškove ovrhe) u iznosu od 527,93 eura.

Na izborima za zastupnike u Hrvatski sabor, koji su održani u travnju 2024., Stranka je sudjelovala kao koalicijski partner s drugom političkom strankom (Hrvatskom demokratskom zajednicom) u deset izbornih jedinica (od I. do X.). Koncem ožujka 2024. Stranka je s Hrvatskom demokratskom zajednicom zaključila Sporazum o suradnji na izborima za zastupnike u Hrvatski sabor 2024., kojim je, između ostalog, utvrđeno da će u svrhu prikupljanja financijskih sredstava za financiranje troškova izborne promidžbe Hrvatska demokratska zajednica (kao nositelj koalicijske liste) otvoriti poseban račun za financiranje troškova izborne promidžbe. Nadalje, Stranka će sudjelovati u financiranju troškova izborne promidžbe prema potrebama izborne promidžbe u III. i IV. izornoj jedinici, a uložena sredstva bit će joj vraćena s posebnog računa nakon uplate naknade troškova izborne promidžbe. Sukladno Sporazumu, u travnju i srpnju 2024. Stranka je na poseban račun za financiranje troškova izborne promidžbe za izbor zastupnika u Hrvatski sabor političke stranke – nositelja koalicijske liste (Hrvatske demokratske zajednice) doznala vlastita sredstva (predujam) u iznosu od 30.076,38 eura, što je u poslovnim knjigama evidentirano i u financijskim izvještajima Stranke iskazano na računu potraživanja za dane predujmove (nositelju koalicijske liste). Prema Financijskom izvještaju o financiranju izborne promidžbe za razdoblje od 18. ožujka do 16. svibnja 2024. za izbore za zastupnike u Hrvatski sabor, koji je u svibnju 2024. sastavio nositelj koalicijske liste (Hrvatska demokratska zajednica) i dostavio ga Državnom izbornom povjerenstvu unosom u informacijski sustav za nadzor financiranja, ukupni troškovi izborne promidžbe za sve koalicijske partnere iznosili su 2.149.954,17 eura, od čega se na Stranku odnosi 30.076,38 eura. S obzirom na to da je Stranka osvojila jedno zastupničko mjesto u 11. sazivu Hrvatskog sabora, nositelj koalicijske liste (Hrvatska demokratska zajednica) je u srpnju 2024. izvršio povrat navedenih sredstava u cjelokupnom iznosu (30.076,38 eura), što je u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima Stranke evidentirano i iskazano u okviru računa drugi prihodi.

Na izborima za članove u Europski parlament iz Republike Hrvatske, koji su održani u lipnju 2024., Stranka je sudjelovala u koaliciji s jedanaest političkih stranaka, i to: Istarskim demokratskim saborom, Nezavisnom platformom Sjevera, Samostalnom demokratskom srpskom strankom, Socijaldemokratima, Hrvatskom socijalno-liberalnom strankom, Primorsko goranskim savezom, Narodnom strankom – REFORMISTI, Unijom Kvarnera, Istarskom strankom umirovljenika, Listom za Rijeku i Demokratima. S navedenim političkim strankama – koalicijskim partnerima, Stranka je u travnju 2024. zaključila sporazume o zajedničkom izlasku na izbore članova u Europski parlament i financiranju, kojima je, između ostalog, utvrđeno da će politička stranka Istarski demokratski sabor otvoriti poseban račun za financiranje troškova izborne promidžbe te biti zadužena za podnošenje izvješća na način i u rokovima propisanim zakonom. Udjel svake političke stranke Koalicije u financiranju zajedničke izborne promidžbe ne može biti manji od 5.000,00 eura po svakom kandidatu ili kandidatkinji te političke stranke na koalicijskoj listi; naknada troškova izborne promidžbe raspoređuje se među političkim strankama Koalicije razmjerno broju osvojenih mandata u Europskom parlamentu, a ako političke stranke Koalicije ne osvoje niti jedan mandat, ali ostvare pravo na naknadu troškova izborne promidžbe, ta naknada pripada Istarskom demokratskom saboru.

Nositelj zajedničke liste izradit će završni obračun s iskazanim udjelom svake političke stranke Koalicije u zajedničkim troškovima izborne promidžbe i iznosom koji je utrošila na svoju individualnu izbornu promidžbu. Na temelju zaključenih sporazuma, Stranka je na poseban račun za financiranje troškova izborne promidžbe za Europski parlament iz Republike Hrvatske nositelju koalicijske liste (Istarski demokratski sabor) doznala 25.282,04 eura (od čega se na udjel Stranke u financiranju zajedničke izborne promidžbe za jednog kandidata Stranke na koalicijskoj listi odnosi 5.000,00 eura, a troškove individualne izborne promidžbe Stranke usmjerene na promidžbu njezinog kandidata i privlačenju preferencijalnih glasova 20.282,04 eura), što je u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima Stranke evidentirano i iskazano u okviru računa drugi rashodi. Za dane predujmove nositelju koalicijske liste, Stranka nije u poslovnim knjigama evidentirala potraživanja za dane predujmove. Po okončanju izbora, Stranka nije osvojila mandat u Europskom parlamentu te nije ostvarila pravo na naknadu troškova izborne promidžbe.

Kada je politička stranka koalicijski partner, dane predujmove u poslovnim knjigama treba evidentirati u okviru potraživanja za dane predujmove nositelju koalicijskog sporazuma, a po okončanju izbora i obračunu udjela u troškovima treba evidentirati rashode za izbornu promidžbu na pripadajućim skupinama računa računskoga plana te obveze prema koalicijskom partneru.

– Višak/manjak prihoda

Višak prihoda za 2024. iznosi 62.150,09 eura. Preneseni manjak prihoda iz prethodnih godina iznosi 155.254,00 eura te manjak prihoda za pokriće u sljedećem razdoblju iznosi 93.103,91 euro.

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2024., ukupna vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora iskazana je u iznosu od 115.517,39 eura.

U tablici broj 3 daju se podaci o vrijednosti imovine te obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2024.

Tablica broj 3

Vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora

u eurima

Redni broj	Opis	1. siječnja 2024.	31. prosinca 2024.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Financijska imovina	56.710,69	115.517,39	203,7
1.1.	Novac u banci i blagajni	48.833,44	109.018,06	223,2
1.2.	Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i drugo	5.025,56	4.889,32	97,3
1.3.	Potraživanja za prihode	2.851,69	1.610,01	56,5
	Ukupno imovina	56.710,69	115.517,39	203,7
2.	Obveze	112.402,41	109.059,02	97,0
2.1.	Obveze za rashode	12.742,71	10.641,00	83,5
2.2.	Obveze za kredite i zajmove	96.808,01	96.808,01	100,0
2.3.	Odgodeno plaćanje rashoda i prihodi budućih razdoblja	2.851,69	1.610,01	56,5
3.	Vlastiti izvori	-55.691,72	6.458,37	-11,6
	Ukupno obveze i vlastiti izvori	56.710,69	115.517,39	203,7
	Izvanbilančni zapisi	80.926,74	81.263,12	100,4

Ukupna vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora iskazana koncem 2024. veća je u odnosu na stanje iskazano početkom godine za 58.806,70 eura ili 103,7 %. Povećanje vrijednosti imovine odnosi se na povećanja novčanih sredstava za 60.184,62 eura ili 123,2 %. Također, vlastiti izvori su veći za 62.150,09 eura zbog ostvarenog viška prihoda u izvještajnom razdoblju.

Financijska imovina u iznosu od 115.517,39 eura odnosi se na novac u banci i blagajni u iznosu od 109.018,06 eura (u cijelosti se odnosi na novac na računima kod dviju poslovnih banaka), potraživanja u iznosu od 6.353,09 eura (za prihode 1.610,01 euro i druga potraživanja 4.743,08 eura) te jamčevne pologe u iznosu od 146,24 eura.

Potraživanja u iznosu od 6.353,09 eura odnose se na ostala nespomenuta potraživanja (za izbore prema koalicijskom sporazumu iz prethodnog razdoblja) u iznosu od 2.380,17 eura, potraživanja za predujmove u iznosu od 2.362,91 euro i potraživanja od jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za redovito godišnje financiranje Stranke iz prijašnjih godina u iznosu od 1.610,01 euro. Dospjela su potraživanja u cjelokupnom iznosu. Do vremena obavljanja revizije (svibanj 2025.) dospjela potraživanja nisu naplaćena.

Obveze u iznosu od 109.059,02 eura odnose se na obveze za kredite i zajmove u iznosu od 96.808,01 euro, obveze za rashode u iznosu od 10.641,00 euro (obveze za materijalne rashode u iznosu od 8.230,33 eura, za zaposlene u iznosu od 2.376,60 eura i druge rashode u iznosu od 34,07 eura) te na naplaćene prihode budućih razdoblja (potraživanja od jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave) u iznosu od 1.610,01 euro. Dospjele su obveze u iznosu od 992,17 eura. Do ožujka 2025. dospjele obveze su podmirene u iznosu od 762,61 euro ili 76,9 % dospjelih obveza.

Obveze za kredite i zajmove početkom i koncem 2024. iznose 96.808,01 euro, a odnose se na pozajmice od dviju fizičkih osoba.

Od fizičke osobe je u prethodnom razdoblju pozajmljeno 29.862,63 eura, i to 13.272,28 eura na temelju ugovora o kratkoročnoj pozajmici iz svibnja 2017. te 16.590,35 eura na temelju ugovora o kratkoročnoj pozajmici iz svibnja 2019.

Prema ugovoru o kratkoročnoj pozajmici iz svibnja 2017., ugovorena je beskamratna pozajmica, uz rok za povrat od šest mjeseci od dana uplate pozajmice na žiroračun Stranke. Rok vraćanja navedene pozajmice produžen je do konca studenoga 2025. (dodaci ugovoru zaključeni su u studenome 2017., 2018., 2019., 2020., 2021., 2022., 2023. i svibnju 2024.). Drugi ugovor o kratkoročnoj pozajmici zaključen je s istom fizičkom osobom u svibnju 2019. u iznosu od 16.590,35 eura. Pozajmica je beskamratna, a rok za povrat pozajmice je 12 mjeseci od dana uplate pozajmice na žiroračun Stranke. Dodaci ugovoru za produžetak roka vraćanja pozajmice zaključeni su u svibnju 2020., 2021., 2022., 2023. i svibnju 2024., a rok povrata produžen je do konca svibnja 2025. Ugovorene pozajmice od fizičke osobe do konca 2024. nisu bile vraćene (stanje pozajmica je iznosilo 29.862,63 eura i nisu bile dospjele), ali ih je Stranka u ožujku 2025. vratila u cjelokupnom iznosu.

Od druge fizičke osobe pozajmljeno je 106.178,24 eura na temelju tri ugovora o kratkoročnoj pozajmici, i to u iznosu od 66.361,40 eura na temelju ugovora iz travnja 2014., u iznosu od 13.272,28 eura na temelju ugovora iz lipnja 2017. te u iznosu od 26.544,56 eura na temelju ugovora iz lipnja 2019.

Prema ugovoru o kratkoročnoj pozajmici iz travnja 2014., ugovorena je beskamratna pozajmica u iznosu od 66.361,40 eura, uz rok za povrat od 12 mjeseci od dana uplate pozajmice na žiroračun Stranke te mogućnost produljenja uz pisanu suglasnost zajmodavca (za produžetak roka vraćanja pozajmice zaključeno je deset dodataka ugovoru od ožujka 2015. do ožujka 2024.). Do konca 2021. vraćena je pozajmica u iznosu od 39.232,86 eura (u 2020. u iznosu od 26.544,56 eura i u 2021. u iznosu od 12.688,30 eura). Tijekom 2024. preostali dio ugovorene pozajmice nije vraćen te stanje obveze koncem 2024. iznosi 27.128,54 eura. U ožujku 2024. zaključen je dodatak ugovoru o kratkoročnoj pozajmici kojim se rok vraćanja pozajmice produžuje za 12 mjeseci (do ožujka 2025.).

Prema ugovoru o kratkoročnoj pozajmici iz 2017., ugovorena je beskamratna pozajmica u iznosu od 13.272,28 eura, uz rok za povrat od 12 mjeseci od dana uplate pozajmice na žiroračun Stranke te mogućnost produljenja uz pisanu suglasnost zajmodavca (za produžetak roka vraćanja pozajmice zaključeno je osam dodataka ugovoru od prosinca 2017. do svibnja 2024.). Tijekom 2024. ugovorena pozajmica nije vraćena te stanje obveze koncem 2024. iznosi 13.272,28 eura. Prema dodatku ugovoru iz svibnja 2024., novi rok povrata pozajmice je prosinac 2025.

Prema ugovoru o kratkoročnoj pozajmici iz lipnja 2019. u iznosu od 26.544,56 eura, ugovorena je beskamratna pozajmica, uz rok za povrat od 12 mjeseci od dana uplate pozajmice na žiroračun Stranke te mogućnost produljenja uz pisanu suglasnost zajmodavca. Dodaci ugovoru za produžetak roka vraćanja pozajmice zaključeni su u lipnju 2020., 2021., 2022. te svibnju 2023. i 2024., a rok povrata produžen je do konca lipnja 2025. Ugovorena pozajmica do konca 2024. nije bila vraćena (stanje obveze iznosilo je 26.544,56 eura), ali ju je Stranka u travnju 2025. vratila u cjelokupnom iznosu.

Do konca 2024. stanje obveza svih triju pozajmica (od druge fizičke osobe) iznosilo je 66.945,38 eura. S obzirom na to da je Stranka u travnju 2025. vratila pozajmicu (prema ugovoru iz 2019.), stanje obveza navedenih pozajmica (od druge fizičke osobe) u vrijeme obavljanja revizije iznosi 40.400,82 eura.

U ožujku 2024. Stranka je s poslovnim bankom zaključila ugovor o okvirnom kreditu po transakcijskom računu u iznosu od 65.000,00 eura. Kredit je namijenjen za korištenje sredstava s računa Stranke kad račun nije u pozitivnom saldu do ugovorenog iznosa kredita. Ugovorena je fiksna kamratna stopa u visini 5,2 % godišnje. Rok vraćanja kredita je početak travnja 2025. Stranka u 2024. nije koristila sredstva kredita.

Vlastiti izvori koncem 2024. iskazani su u iznosu od 6.458,37 eura, a odnose se na vlastite izvore u iznosu od 99.562,28 eura i manjak prihoda (za pokriće u sljedećem razdoblju) u iznosu od 93.103,91 euro.

Izvanbilančni zapisi u iznosu od 81.263,12 eura odnose se na instrumente osiguranja povrata primljenog okvirnog kredita u iznosu od 65.000,00 eura, za osiguranje ugovora o najmu poslovnog prostora (gradovi Varaždin i Dubrovnik) u iznosu od 14.272,28 eura, za osiguranje plaćanja dobavljaču električne energije u iznosu od 1.327,23 eura te za osiguranje poslovnoj banci za poslovnu karticu u iznosu od 663,61 euro.

III. REVIZIJA ZA 2024.

Postupci revizije provedeni su od 28. travnja do 26. kolovoza 2025.

Ciljevi i područja revizije

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i odredbama Zakona o Državnom uredu za reviziju, određeni su ciljevi financijske revizije.

Ciljevi revizije bili su:

- provjeriti istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja
- provjeriti primjenu zakona i drugih propisa u vezi s organizacijom i financijsko-računovodstvenim poslovanjem
- provjeriti pravilnost stjecanja prihoda
- provjeriti pravilnost ostvarenja rashoda, odnosno provjeriti jesu li financijska sredstva korištena isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih programom i statutom političke stranke
- provjeriti provedbu naloga i preporuka iz prošle revizije
- provjeriti pravilnost izvršenja drugih transakcija.

Područja revizije određena su na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti zbog prijevare ili pogreške. Radi procjene rizika, provjerene su unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja.

Kriteriji za izražavanje mišljenja

Kriteriji za izražavanje mišljenja o financijskim izvještajima su:

1. Zakon o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu
2. Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija
3. Pravilnik o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija (Narodne novine 31/15, 67/17, 115/18 i 21/21)
4. Pravilnik o neprofitnom računovodstvu i računskom planu (Narodne novine 1/15, 25/17, 96/18, 103/18 – ispravak i 134/22).

Kriteriji za izražavanje mišljenja o usklađenosti poslovanja su:

1. Zakon o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu
2. Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija
3. Pravilnik o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija (Narodne novine 119/15 i 134/22)
4. Pravilnik o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija
5. Pravilnik o načinu vođenja evidencija, izdavanja potvrda te unosa izvješća o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu u informacijski sustav za nadzor financiranja
6. Pravilnik o financijskom poslovanju Hrvatske narodne stranke – liberalnih demokrata
7. Statut (travanj 2016. i listopad 2024.)

8. Godišnji program aktivnosti i Financijski plan za 2024. te Izmjene Godišnjeg programa aktivnosti i Financijskog plana za 2024.

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza, proučena je i analizirana pravna regulativa te dokumentacija i informacije o poslovanju Stranke. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. Podaci iskazani u financijskim izvještajima uspoređeni su s podacima iz prethodnog razdoblja i s podacima iz plana, u cilju utvrđivanja područja rizika. Također, pri utvrđivanju područja rizika, korištene su objave u elektroničkim medijima, tisku te na mrežnim stranicama. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Provjerena je dosljednost primjene zakona, drugih propisa i unutarnjih akata. Za izračun i analizu značajnih pokazatelja, omjera i trendova, primijenjeni su odgovarajući analitički postupci. Obavljena je detaljna provjera stavki na računima. Također, korišteni su izvještaji u vezi s pojedinim aktivnostima Stranke. Provjerena je dokumentacija u vezi s područjima revizije: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje, računovodstveno poslovanje, financijski izvještaji, prihodi, rashodi te imovina, obveze i vlastiti izvori (između ostalog, provjerena je dokumentacija u vezi s prihodima iz proračuna, od članarina i članskih doprinosa, dobrovoljnih priloga (donacija) i drugih prihoda; kao i u vezi s obračunom plaća i naknada, materijalnim rashodima, financijskim rashodima, rashodima za donacije (pomoći) te drugim rashodima). Obavljeni su razgovori s osobom zaduženom za financije Stranke i osobom iz knjigovodstvenog servisa te su pribavljena obrazloženja odgovornih osoba u vezi s poslovnim događajima.

Nalaz za 2024.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje, računovodstveno poslovanje, financijski izvještaji, prihodi, rashodi te imovina, obveze i vlastiti izvori.

Obavljenom revizijom za 2024. nisu utvrđene nepravilnosti.

Stranka u cijelosti prihvaća Nacrt izvješća o obavljenoj reviziji.

Provedba naloga i preporuka

- 1.1. Državni ured za reviziju obavio je financijsku reviziju Stranke za 2023., o čemu je sastavljeno Izvješće. Izražena su bezuvjetna mišljenja o financijskim izvještajima i usklađenosti poslovanja te nisu dani nalozi i preporuke.